

Quản lý tổ chức hoạt động trải nghiệm cho học sinh lớp 5 ở các trường tiểu học quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh

Nguyễn Thị Thu Hằng*, Phan Uyên Phương*

*Giảng viên: TS. Nguyễn Thị Thu Hằng, Trường Đại học Vinh

*HVCH Chuyên ngành: Quản lý giáo dục, Trường Đại học Vinh

Received: 18/6/2024; Accepted: 30/6/2024; Published: 8/7/2024

Abstract: The management of experiential activities for 5th-grade students in primary schools in Tan Binh District, Ho Chi Minh City, is essential for developing their comprehensive abilities and qualities. Effective management of these activities not only enhances the learning experience but also fosters essential life skills. However, the practical implementation faces challenges due to teachers' limited understanding and skills in organizing such activities. This research focuses on examining the current state of managing experiential activities in primary schools, identifying existing issues, and proposing effective management strategies. The goal is to create a more engaging and practical learning environment that aligns with modern educational objectives and helps students apply their knowledge in real-life situations.

Keywords: Experiential activities, management strategies, primary education, student engagement, life skills development.

1. Mở đầu

Những năm gần đây, các trường TH ở Việt Nam, đặc biệt là quận Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh, đã đổi mới tổ chức hoạt động dạy học thông qua trải nghiệm sáng tạo. Các phương pháp mới như “Bàn tay nặn bột”, dạy học mỹ thuật Đan Mạch, và mô hình VNEN đã được triển khai, giúp HS học theo nhóm và trải nghiệm. Tuy nhiên, quản lý tổ chức hoạt động trải nghiệm (QLTCHĐTN) tại các trường TH quận Tân Bình còn hạn chế và cần được nghiên cứu khắc phục. TCHĐTN sáng tạo cần được nhận thức và thực hiện thiết thực hơn, phù hợp với điều kiện nhà trường và địa phương. Vì vậy, chúng tôi chọn nghiên cứu vấn đề: “QLTCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh”.

2. Thực trạng nội dung QLTCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh

2.1. Thực trạng quản lý mục tiêu TCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Bảng 2.1. Đánh giá của đội ngũ CBQL-GV về việc quản lý mục tiêu tổ chức HĐTN cho HS ở trường TH

TT	Chỉ tiêu	Điểm TB	Xếp loại
1	Xác định mục tiêu TCHĐTN cụ thể và toàn diện	3.59	4
2	Mục tiêu TCHĐTN phù hợp thực tế nhà trường và HS khối 5	3.70	2
3	Mục tiêu TCHĐTN theo định hướng phát triển năng lực học sinh	3.72	1
4	Mục tiêu dạy tổ chức hoạt động thể hiện rõ kiến thức, kỹ năng, thái độ và năng lực học sinh.	3.67	3
	Trung bình	3.67	

Như vậy, kết quả khảo sát về quản lý mục tiêu TCHĐTN cho HS ở các trường TH cho thấy CBQL đã thực hiện tốt việc quản lý mục tiêu tổ chức hoạt động bám sát mục tiêu giáo dục đề ra, nhằm giúp HS phát triển toàn diện, tư duy tốt.

2.2. Thực trạng quản lý nội dung TCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Kết quả khảo sát cho thấy rằng nội dung TCHĐTN ở các trường TH được đánh giá cao về việc bám sát mục tiêu, phù hợp với đối tượng HS và đảm bảo phát triển khả năng tư duy sáng tạo.

2.3. Thực trạng quản lý phương pháp, hình thức TCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Đánh giá cho thấy đội ngũ CBQL-GV phối hợp tốt giữa các phương pháp truyền thống và phương pháp tích cực. Tuy nhiên, cần cải thiện việc sử dụng phương pháp phù hợp với mục tiêu, nội dung và phương tiện tổ chức để nâng cao hiệu quả của HĐTN

Đánh giá trung bình cho thấy hình thức TCHĐTN tại các trường TH đạt mức khá, với điểm trung bình là 3.40. Đặc biệt, các hình thức tổ chức hoạt động cho phép HS phát huy tính độc lập và tự chủ được đánh giá cao nhất. Tuy nhiên, cần tiếp tục linh hoạt và đa dạng hơn trong việc thay đổi vai trò thầy - trò để nâng cao hiệu quả giáo dục.

Kết quả đánh giá cho thấy công tác LKHKTTĐG HĐTN được thực hiện tốt nhất với điểm trung bình 3.58. Tuy nhiên, việc xây dựng hệ thống chỉ tiêu đánh giá và đa dạng các hình thức kiểm tra cần được

cải thiện để nâng cao hiệu quả TCHĐTN cho HS lớp 5, với ĐTB chung là 3.02.

2.4. Thực trạng đảm bảo các điều kiện QLTCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

Chất lượng chuyên môn của CBQL-GV trong TCHĐTN được đánh giá cao nhất với điểm trung bình 3.15. Tuy nhiên, việc phân bổ kinh phí cho các hoạt động trải nghiệm cần cải thiện, với điểm trung bình 2.71. Tổng thể, các điều kiện quản lý đạt điểm trung bình 2.99, cho thấy cần tăng cường hơn nữa các nguồn lực.

3. Các biện pháp QLTCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh

3.1. Biện pháp này giúp họ nắm được mục tiêu của HĐTN và tổ chức quản lý HĐTN trong việc nâng cao chất lượng GD toàn diện cho HS trong nhà trường, trang bị cho HS những kỹ năng trải nghiệm sáng tạo, cần thiết nhất để các em có thể thích ứng với cuộc sống của xã hội thời hiện đại, luôn có những thay đổi trong điều kiện của một xã hội đang trên đà phát triển và hội nhập.

3.1.2. Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

a. Nội dung biện pháp

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền; nâng cao nhận thức của toàn xã hội về vai trò, trách nhiệm của nhà giáo và nhiệm vụ xây dựng đội ngũ nhà giáo, CBQL giáo dục về TCHĐTN cho HS lớp 5.

Xây dựng quy hoạch, kế hoạch truyền truyền cho đội ngũ CBQL, GV theo từng cấp: Cấp trường, cấp phòng GD & ĐT. Trên cơ sở đó phân bổ kế hoạch truyền truyền GV cho từng năm học và LKH dài hạn cho sự phát triển của đội ngũ GV TH ở quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh.

Xây dựng, đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền một cách sâu rộng thông qua tổ chức các buổi tọa đàm, trao đổi ý kiến giữa các GV và chuyên viên giáo dục, tổ chức các phong trào thi đua tìm hiểu về vai trò, ý nghĩa của HĐTN cho HS lớp 5.

Tổ chức nói chuyện, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc cho GV trong công tác tổ chức các HĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH.

b. Cách thức thực hiện

Tăng cường thông tin thời sự, tin tức trong và ngoài nước, trong đó chú trọng những nội dung liên quan đến tổ chức HĐTN cho HS lớp 5, là nhằm khẳng định vị trí quan trọng của HĐTN trong sự nghiệp đổi mới GD hiện nay để từ đó mỗi GV cũng nhận thấy được rằng sự quan tâm của toàn xã hội đối với hoạt động trải nghiệm từ đó khơi dậy, phát huy tính tích

cực, tự giác, sáng tạo của GV đối với sự nghiệp giáo dục.

Tuyên truyền, GD cho các lực lượng trong và ngoài ngành GD hoạt động trải nghiệm cho HS lớp 5 để họ thấy rõ, hiểu sâu sắc hơn những đóng góp của bản thân đối với công cuộc đổi mới GD.

Quản triệt quan điểm, chương trình TCHĐTN cho HS lớp 5 ở trường TH.

Cung cấp tài liệu liên quan cho GV, CMHS; xây dựng khẩu hiệu, ban tuyên truyền về vai trò của hoạt động trải nghiệm cho HS lớp 5 ở trường TH.

Ban hành văn bản hướng dẫn triển khai các công tác TCHĐTN cho HS lớp 5 trong nhà trường, các trường TH.

Thông qua các hoạt động tuyên truyền như Website, Facebook, Zalo... đăng tải những hình ảnh, chương trình tổ chức HĐTN cho HS lớp 5 để tạo thói quen, nề nếp và tạo động lực để GV, CMHS tham gia các hoạt động trải nghiệm cho HS lớp 5 ở trường TH.

3.2. Quản lý nội dung TCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH theo điều kiện nhà trường

3.2.1. Biện pháp này nhằm làm cơ sở để tổ chức, chỉ đạo các HĐTN cho HS lớp 5 theo đúng mục tiêu đề ra, là cơ sở để tổ chức kiểm tra, đánh giá chất lượng các HĐTN cho HS lớp 5.

3.2.2. Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

a. Nội dung biện pháp

+ Xây dựng kế hoạch tổ chức HĐTN của các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh. Nếu các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh làm tốt việc xây dựng kế hoạch năm học, kế hoạch tháng, kế hoạch tuần thì việc tổ chức HĐTN sẽ được tiến hành thuận lợi theo đúng tiến độ đề ra.

+ Tổ chức nghiên cứu, học tập các văn bản chỉ đạo cấp trên về tổ chức các HĐTN, bám sát khung chương trình GD của Bộ GD&ĐT để xác định các nội dung HĐTN và phân phối nguồn lực cho từng hoạt động.

+ Xây dựng kế hoạch tổ chức xây dựng, thiết kế nội dung HĐTN và sử dụng các phương pháp, hình thức tổ chức HĐTN. Nội dung dạy học cần bám sát kế hoạch chung của nhà trường, mục tiêu dạy học, GD của từng bài học, từng hoạt động sao cho phù hợp với điều kiện của trường, của lớp.

+ Huy động sự tham gia của GV, tổ chức Đoàn thanh niên, Đội thiếu niên và đại diện CMHS tham gia xây dựng kế hoạch.

b. Cách thức thực hiện

Bước 1: Khảo sát tình hình đội ngũ CB-GV-HS

và các yếu tố về vật chất, yếu tố về tài chính trong nhà trường trước khi vào năm học mới.

Bước 2: LKH nhất thiết phải bám sát các văn bản chỉ đạo của ngành giáo dục và đào tạo, các quy định, nhiệm vụ trọng tâm của ngành trong năm học đó và trên cơ sở kế hoạch chung của năm học nhưng cũng phải LKH linh hoạt theo tình hình của nhà trường và địa phương tình huống. Khi xây dựng kế hoạch QLTCHĐTN cho HSTH, hiệu trưởng cần lưu ý một số yếu tố tạo thành kế hoạch quản lý

Bước 3: Điều chỉnh kế hoạch.

Sau khi xây dựng kế hoạch cần thông qua tổ phụ trách HĐTN để mọi thành viên nắm bắt được tinh thần công tác trong một năm học.

Thu thập ý kiến đóng góp của tất cả các thành viên trong nhóm QLTCHĐTN giúp cho kế hoạch được chi tiết và sáng tạo hơn.

3.3. Quản lý đổi mới phương pháp, hình thức TCHĐTN cho HS lớp 5 ở các trường TH

3.3.1. Biện pháp này nhằm đa dạng hóa các loại hình hoạt động của HS, tạo sự hấp dẫn cho HS trong các HĐTN thông qua các hình thức phong phú, hấp dẫn cho mọi loại hình hoạt động, tạo môi trường để HS thực sự được trải nghiệm về kiến thức, kỹ năng đã học, trải nghiệm về xúc cảm tình cảm trong mọi mối quan hệ, trải nghiệm về kỹ năng hành vi ứng xử trong quan hệ đạo đức và quan hệ xã hội,...

3.3.2. Nội dung và cách thức thực hiện biện pháp

CBQL cần có văn bản hướng dẫn, chỉ đạo và yêu cầu GV cần phải luôn làm mới các hình thức tổ chức HĐTN bằng cách tổ chức hoạt động phải đa dạng và có sự thay đổi cho phù hợp với mục đích, yêu cầu của mục tiêu, nội dung, chương trình hoạt động trải nghiệm của học sinh, phù hợp với khả năng, tâm lý lứa tuổi học sinh.

Nhà trường thường xuyên khảo sát nhu cầu HS, gợi ý các chủ đề, chủ điểm để HS cùng lựa chọn nội dung phù hợp mà mình yêu thích, làm nền tảng để xây dựng kế hoạch HĐTN với hình thức và phương pháp phù hợp nhu cầu, thu hút đông đảo HS tham gia.

HĐTN của HS cơ bản rất đa dạng, nếu biết đầu tư và khai thác sẽ giúp HS hứng thú hơn với các HĐTN, cần cân đối giữa các hoạt động trong trường với hoạt động trải nghiệm ngoài trường. Cân đối giữa các hình thức sân khấu hóa với hình thức thực hành, thực tế, ...

CBQL cần chú ý tới sở trường, ý thích, sự hứng thú của các em HS để tạo điều kiện cho các em tham gia hoạt động một cách tự giác và đạt hiệu quả cao

nhất do nội dung và hình thức tổ chức HĐTN của HS hiện nay rất đa dạng và phong phú.

Các chủ đề HĐTN, hình thức tổ chức hoạt động phải luôn đổi mới, không nên để tình trạng hoạt động năm này giống hết hoạt động năm trước, hoặc hoạt động của các khối lớp trùng nhau dẫn đến HS nhàm chán, không hứng thú khi tham gia hoạt động.

Các hình thức tổ chức HĐTN được thiết kế theo từng lĩnh vực trải nghiệm sao cho phù hợp: lĩnh vực học tập, lĩnh vực giáo dục đạo đức, lối sống, lĩnh vực trải nghiệm xúc cảm, tình cảm, lĩnh vực trải nghiệm mô phỏng...

CBQL chỉ đạo GVCN và các tổ chuyên môn tăng cường tổ chức hoạt động theo hình thức CLB môn học, hoạt động theo chủ đề có tác dụng phát triển năng lực HS. Chỉ đạo Đoàn thanh niên, Đội thiếu niên, GVCN lớp phối hợp với CMHS tăng cường tổ chức các hoạt động tham quan, dã ngoại, cắm trại để phát triển môi trường trải nghiệm cho HS.

3. Kết luận

QLTCHĐTN là một nhiệm vụ quan trọng của ngành giáo dục nói chung và các trường TH nói riêng. Trong những năm qua, công tác QLTCHĐTN nói chung và công tác QLTCHĐTN ở các trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh nói riêng đã đạt được những thành tựu nhất định. Để nâng cao hiệu quả của công tác quản lý tổ chức hoạt động trải nghiệm, cán bộ quản lý các nhà trường TH quận Tân Bình, TP Hồ Chí Minh cần nghiên cứu cơ sở lý luận, đánh giá thực trạng một cách khách quan để có thể đưa ra các biện pháp có tính khả thi nhất, phù hợp với điều kiện nhà trường và thực tiễn địa phương.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp Hành TW Đảng, Nghị quyết số 29/NQ-TW về đổi mới căn bản toàn diện giáo dục Việt Nam, Ban hành ngày 4 tháng 11 năm 2013.
2. Bộ GD&ĐT (2015), Tài liệu tập huấn Kỹ năng xây dựng và tổ chức các hoạt động trải nghiệm cho HSTH trong trường học, Hà Nội.
3. Bộ GD&ĐT (2015), Dự thảo: Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể trong chương trình giáo dục phổ thông mới
4. Bộ GD&ĐT (2018), Thông tư 32/2018/TT-BGDĐT ban hành Chương trình giáo dục phổ thông mới.
5. Bùi Minh Hiền – Vũ Ngọc Hải – Đặng Quốc Bảo (2006), Quản lý giáo dục, NXB Đại học sư phạm Hà Nội.
6. David A. Kolb (2015). Experiential Learning: